

**MURAT
YAYINLARI**

**KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI
A GRUBU VE ÖĞRETMENLİK
ALAN BİLGİSİ TESTİ**

HUKUK • İKTİSAT • MALİYE

**DENEME TG-7
ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI**

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

ÇÖZÜMLER

• HUKUK ÇÖZÜMLER •

1. E 2002 Anayasa değişikliğine göre bir ilin veya seçim çevresinin TBMM'de üyesi kalmaması halinde boşalmayı takip eden 90 günden sonraki ilk Pazar günü o ilde ara seçim yapılması zorunludur. Ve bu istisnai durum ara seçimin tüm şartlarında uygulanır. Ara seçim kural olarak her seçim döneminde bir defa yapılır. Ara seçim genel seçimlerin üzerinden 30 ay geçmeden ya da genel seçimlere 1 yıl kala yapılamaz. TBMM üye tam sayısının yüzde beşinde boşalma olması halinde bu durum genel seçimlerin üzerinden 30 ay geçmeden meydana gelirse 3 ay içinde ara seçim yapılmasına karar verilir. Yüzde beş boşalma genel seçimlere 1 yıl kala meydana gelirse ara seçim yapılmaz.
2. E 1982 Anayasası'na göre siyasi parti kurmak, siyasi faaliyette bulunmak hakkı sadece Türk vatandaşlarına tanınmıştır. Vergi ödevi, dilekçe hakkı, bilgi edinme hakkı ve kamu denetçisine başvurma hakkı sadece Türk vatandaşlarına değil yabancılarla da tanınmıştır. Yabancılar dilekçe hakkını karşılıklılık esasına göre Türkiye'de ikamet etmek koşuluna göre kullanabilir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

3. A Anayasalara değiştirilmez madde hükümleri ilk defa 1924 Anayasası ile koyulmuştur. Bu hüküm Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir. 1961 Anayasası ile Anayasaya ilk kez başlangıç kısmı ve kenar başlıklar koyulmuş, başlangıç kısmı anayasa metninden sayılmıştır. 1961 Anayasası ile "Egemenlik kayıtsız şartsız Milletindir." hükmü korunmuş, millet bu egemenliği yetkili organlar eliyle kullanır yeniliği getirilmiştir. 1961 Anayasası'nda Türkiye Cumhuriyeti insan haklarına dayalı bir devlettir hükmüne yer verilmiştir. Devlet Planlama Teşkilatı 1961 Anayasası'nda düzenlenmiştir.
4. A Somut norm denetimi, Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi başlığında düzenlenmiştir. Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak iç tüzük hükümlerini değil kanun ya da Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümlerini Anayasaya aykırı görürse, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır. Anayasa Mahkemesi işin kendisine gelişinden başlamak üzere 3 ay içinde değil 5 ay içinde kararını verir. Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmi Gazetede yayımlanmasından sonra 5 yıl değil 10 yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz. Yüksek Seçim Kuruluda bir mahkeme olduğu için itirazda bulunma yetkisine sahiptir ifade yanlıştır çünkü YSK bir mahkeme değildir ve somut norm denetiminde (itiraz yolu) bulunamaz.

5. E Anayasanın 127. Maddesine göre, merkezi idarenin mahalli idareler üzerindeki idari denetim idari vesayet ile sağlanmaktadır.

Hiyerarşi, aynı tüzel kişilik içindeki idari bütünlüğü sağlamaktadır.

İdari işlemin icrailliği, idarece tesis edilen işlemin araya üçüncü kişi girmeden doğrudan hukuk dünyasında sonuç doğurmasıdır.

Tasarruf ilkesi, Yargılamanın yürütülmesine hâkim olan tasarruf ilkesi ise idari yargılama usulünde dava açıp açmamak, dava konusunun belirlenmesi, yargılamanın yürütülmesi, yargılamanın sona ermesi ve kanun yollarına başvuru başvurma ve başvuru konusunu belirlemek hususlarında tarafların serbestliğini ifade etmektedir.

İdarenin kanuniliği, idarenin herhangi bir işlem veya eylemde bulunurken hukuki dayanağını kandan almasıdır. Yanıt, E seçeneği

6. B İdari sözleşmelerin organik şartı taraflardan en az birinin idare olması, maddi şartı ise konusunun kamu hizmeti olmasıdır. Yanıt, B seçeneği

7. D Bir hizmete tahsis edilen mallar hizmet malıdır. Kamunu ortak ihtiyacına sunulan mallar ise orta malıdır. Yayla, mera, kışla, harman yeri orta malıdır. Yanıt, D seçeneği

8. B Kanunun öngördüğü usule aykırı biçimde işlem tesis edilmesi halinde işlem, şekil yönünden sakatlanır. Söz konusu olayda ilan zorunluluğu olan ihalede bu usul gerçekleşmediği için hukuka aykırıdır. İdarenin şekil unsurunda takdir yetkisi bulunmamaktadır. Yanıt, B seçeneği

9. A Danıştay Kanunu'na göre, her dairede bir başkan ile yeteri kadar üye bulunur. Heyetler bir başkan ve dört üyenin katılmasıyla toplanır, salt çoğunluk ile karar verir. Üye sayısının yeterli olması halinde birden fazla heyet oluşturulabilir. Bu durumda, oluşturulan diğer heyetlere, heyette yer alan en kıdemli üye başkanlık eder. Müzakereler gizli yapılır. Dairelerde yeteri kadar tetkik hakimi bulunur. Her dairede, ayrıca bir yazı işleri müdürünün yönetimi altında bir kalem bulunur. Kalem, yazı ve tebliğ işlerini yürütür. Dairelerde üye sayısının sabit olmadığına dikkat edilmelidir. Dava daireleri arasındaki iş bölümü başkanlık kurulu tarafından yapılır. Daireler arasındaki uyuşmazlığı ise başkanlar kurulu karara bağlar. Daireler ilk derece sıfatıyla Danıştay'da görülen davaları karara bağlarken aynı zamanda idare, vergi ve bölge idare mahkemelerinin temyiz yolu açık kararlarını da karara bağlar. Dairelerin bir diğer görevi ise farklı yarı çevresinde bulunan idare mahkemeleri veya vergi mahkemeleri arasındaki görev ve yetkiye ilişkin uyuşmazlığı karara bağlamak ve bağlantılı davalarda merci tayini yapmaktır. Yanıt, A seçeneği

10. C 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunu'na Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulu benzer olaylarda, bölge idare mahkemesi dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında veya farklı bölge idare mahkemeleri dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında aykırılık veya uyuşmazlık bulunması hâlinde; resen veya ilgili bölge idare mahkemesi dairelerinin ya da istinaf yoluna başvurma hakkı bulunanların bu aykırılığın veya uyuşmazlığın giderilmesini gerekçeli olarak istemeleri üzerine, istemin uygun görülmesi hâlinde kendi görüşlerini de ekleyerek Danıştay'dan bu konuda karar verilmesini ister. İdari veya Vergi Dava Daireleri Kurulu istemleri üç ay içinde karara bağlar. Aykırılık veya uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin verilen kararlar kesindir. Yanıt, C seçeneği

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

11. D Türk Ceza Kanunu'nun 37 ile 40. maddesine göre;
- Suçun işlenmesinde bir başkasını araç olarak kullanan kişi de fail olarak sorumlu tutulur.
 - Kusur yeteneği olmayanları suçun işlenmesinde araç olarak kullanan kişi fail olarak sorumludur. Cezası, üçte birden yarısına kadar artırılır.
 - Azmettirenin belli olmaması halinde, kim olduğunun ortaya çıkmasını sağlayan fail veya diğer suç ortağı hakkında indirim yapılabilir.
 - Suça iştirak için kasten ve hukuka aykırı işlenmiş bir fiilin varlığı yeterlidir.
 - Suçun işlenişine iştirak eden her kişi, diğerinin cezalandırılmasını önleyen kişisel nedenler göz önünde bulundurulmaksızın kendi kusurlu fiiline göre cezalandırılır.
 - Özgü suçlarda, ancak özel faillik niteliğini taşıyan kişi fail olabilir. Bu suçların işlenişine iştirak eden diğer kişiler ise azmettiren veya yardım eden olarak sorumlu tutulur.
 - Suça iştirakten dolayı sorumlu tutulabilmek için ilgili suçun en azından teşebbüs aşamasına varmış olması gerekir. Yanıt, D seçeneği

12. B Çözüm: Türk Ceza Kanunu'nun 73. maddesine göre; soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı olan suç hakkında yetkili kimse altı ay içinde şikâyette bulunmadığı takdirde soruşturma ve kovuşturma yapılamaz. Zamanaşımı süresini geçmemek koşuluyla bu süre, şikâyet hakkı olan kişinin fiili ve failin kim olduğunu bildiği veya öğrendiği günden başlar. Şikâyet hakkı olan birkaç kişiden birisi altı aylık süreyi geçirirse bundan dolayı diğerlerinin hakları düşmez. Kovuşturma yapılabilmesi şikâyete bağlı suçlarda kanunda aksi yazılı olmadıkça suçtan zarar gören kişinin vazgeçmesi davayı düşürür ve hükmün kesinleşmesinden sonraki vazgeçme cezanın infazına engel olmaz. İştirak halinde suç işlemiş sanıklardan biri hakkındaki şikâyetten vazgeçme, diğerlerini de kapsar. Kanunda aksi yazılı olmadıkça, vazgeçme onu kabul etmeyen sanığı etkilemez. Kamu davasının düşmesi, suçtan zarar gören kişinin şikâyetten vazgeçmiş olmasından ileri gelmiş ve vazgeçtiği sırada şahsi haklarından da vazgeçtiğini ayrıca açıklamış ise artık hukuk mahkemesinde de dava açamaz. Yanıt, B seçeneği

13. A Türk Ceza Kanunu'nun 67. maddesine göre soruşturma ve kovuşturma yapılmasının, izin veya karar alınması veya diğer bir mercide çözülmesi gereken bir meselenin sonucuna bağlı bulunduğu hallerde; izin veya kararın alınmasına veya meselenin çözümüne veya kanun gereğince hakkında kaçak olduğu hususunda karar verilmiş olan suç faili hakkında bu karar kaldırılıncaya kadar dava zamanaşımı durur. Yanıt, A seçeneği

14. D Duruşmada, hükme katılacak hâkimler ve Cumhuriyet Savcısı ile zabıt kâtabinin ve kanunun **zorunlu müdafiliği kabul ettiği hâllerde müdafii** hazır bulunması şarttır. Müdafii mazeretsiz olarak duruşmaya gelmemesi veya duruşmayı terk etmesi halinde duruşmaya devam edilebilir. Yanıt, D seçeneği

15. C Şüpheli ve sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişiminin tespiti, soruşturma aşamasında hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet Savcısı, kovuşturma aşamasında mahkeme kararına istinaden yapılır. Kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespiti imkân veren kodu ve tedbirin süresi belirtilir. Cumhuriyet Savcısı kararını yirmi dört saat içinde hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi hâlinde kayıtlar derhâl imha edilir. Yanıt, C seçeneği

16. E Hakkındaki soruşturmanın veya kovuşturmanın sonuçsuz kalmasını sağlamak amacıyla yurt içinde saklanan veya yabancı ülkede bulunan ve bu nedenle Cumhuriyet Savcısı veya mahkeme tarafından kendisine ulaşılamayan kişiye kaçak denir. Hakkında ilgili maddede belirtilen suçlardan dolayı soruşturma veya kovuşturma başlatılmış olan şüpheli veya sanığın, yetkili Cumhuriyet Savcısı veya mahkemece usulüne göre yapılan tebligata uymamasından dolayı verilen zorla getirilme kararı da yerine getirilemez ise, Cumhuriyet Savcısı veya mahkeme;

- Çağrının bir gazete ile şüpheli veya sanığın bilinen konutunun kapısına asılmak suretiyle ilânına karar verir; yapılacak ilânlarda, on beş gün içinde gelmediği takdirde 248 inci maddede gösterilen tedbirlere hükmedilebileceğini ayrıca açıklar,
- Bu işlemlerin yerine getirildiğinin bir tutanak ile saptanmasından itibaren on beş Gün içinde başvurmayan şüpheli veya sanığın kaçak olduğuna karar verir. Kaçak sanık hakkında kovuşturma yapılabilir. Ancak, daha önce sorgusu yapılmamış ise, mahkûmiyet kararı verilemez. Duruşma yapılan hâllerde kaçak sanığın müdafii yoksa mahkeme barodan bir avukat görevlendirilmesini ister Kaçağın Cumhuriyet Savcısı'na başvurmasını veya duruşmaya gelmesini sağlamak amacıyla Türkiye'de bulunan mallarına, hak ve alacaklarına amaçla orantılı olarak Cumhuriyet Savcısı'nın istemi üzerine sulh ceza hâkimi veya mahkeme kararıyla el konulabilir. Yanıt, E seçeneği

17. A Hakların doğumuna engel olan bir durumun somut olayda varlığı veya hakkın doğumu için gerekli olan unsurlardan birinin somut olayda yokluğu karşısında kişideki mazur görülebilir bir bilgisizlik veya yanlış bilgi iyiniyet olarak nitelendirilir. Yanıt: A seçeneği

18. E Ergin kılınmanın koşullarını şunlardır: Küçüğün 15 yaşını tamamlamış olması gerekir. Küçüğün kendi isteği olmalıdır. Velayet altında ise velisinin rızası olması gerekir. Ana veya babadan sadece birisi velayet hakkına sahipse onun rızası yeterlidir. Vesayet altında ise vesayet makamı ve denetim makamının izni gereklidir. Buna karşılık sağlık kurulu raporu gibi bir şart aranmaz. Yanıt: E seçeneği

19. B Evlenmenin kurucu unsurları bir kadın ve bir erkeğin yetkili memur önünde evlenme konusunda irade beyanında bulunmalarıdır. Bu şartlar sağlandıktan sonra başka bir şekil eksikliği evlenmenin yokluğuna yol açmaz. Yanıt: B seçeneği

20. E Resmî vasiyetname iki tanığın katılımıyla olur. Resmî vasiyette memur ve tanık olabilmek için;

- fiil ehliyetine sahip olmak,
- bir ceza mahkemesi kararıyla kamu hizmetinden yasaklı olmamak,
- okuryazar olmak,
- mirasbırakanın eşi, üstsoy ve altsoy kan hısımları, kardeşleri ve bu kişilerin eşlerinden olmamak gerekir. Yanıt: E seçeneği

21. C Mirasbırakanın yaptığı sağlararası kazandırmalar kural olarak tenkise tâbi değildir. Ancak bu kuralı mutlak olarak uygulamak tenkis yaptırımı ile korunmak istenen mirasçı çıkarlarını ihlâl eder. Mirasbırakan kasten bu amaçla hareket ederek sağlararası tasarruf yapabilir ve saklı payları zedeleyebilir. Bu nedenle bazı karşılıksız kazandırmalar tenkise tâbi kılınmıştır:

- Mirasbırakanın mirasçılık sıfatını kaybeden yasal mirasçıya miras payına mahsuben yapmış olduğu sağlararası kazandırmalar, geri verilmemek kaydıyla altsoyuna malvarlığı devri veya borçtan kurtarma yoluyla yapmış olduğu kazandırmalar ya da alışılmışın dışında verilen çeyiz ve kuruluş sermayesi.
 - Miras haklarının ölümden önce tasfiyesi maksadıyla yapılan kazandırmalar.
 - Mirasbırakanın serbestçe dönme hakkını saklı tutarak yaptığı bağışlamalar ve ölümden önceki bir yıl içinde adet üzere verilen hediyeler dışında yapmış olduğu bağışlamalar,
 - Mirasbırakanın saklı pay kurallarının etkisiz kılmak amacıyla yaptığı açık olan (muvazaalı) kazandırmalar (TMK m. 565).
 - Hayat sigortaları
- Yanıt: C seçeneği

22. D Medeni Kanun'a göre intifa ve oturma hakları asla devredilemez niteliktedir. Bunun dışındaki irtifak hakları devredilebilir nitelikte kurulabilir. Yanıt: D seçeneği

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

23. C Borca katılma, borca katılan ile alacaklı arasında yapılan bir sözleşme olup, borçlunun rızasını gerektirmez. Yanıt, C seçeneği.

24. B İbra, hukuki niteliği itibarıyla bir sözleşme olduğundan çok taraflı bir hukuki işlemdir. Yani, alacaklı tarafından yapılan ibra önerisini borçlunun kabul etmesi gerekir. Bu nedenle, II. öncül hatırlıdır. Diğer öncüllerde yer alan eşleştirmeler ise doğrudur. Yanıt, B seçeneği.

25. B 6098 sayılı TBK m. 124 uyarınca,
“Aşağıdaki durumlarda süre verilmesine gerek yoktur:
1. Borçlunun içinde bulunduğu durumdan veya tutumundan süre verilmesinin etkisiz olacağı anlaşılıyorsa.
2. Borçlunun temerrüdü sonucunda borcun ifası alacaklı için yararsız kalmışsa.
3. Borcun ifasının, belirli bir zamanda veya belirli bir süre içinde gerçekleşmemesi üzerine, ifanın artık kabul edilmeyeceği sözleşmeden anlaşılıyorsa.”
III. öncülde yer alan “Borçlunun borcunu yerine getirmemede ağır kusurlu olması” bu haller içerisinde sayılmamıştır.
Yanıt, B seçeneği.

26. D Zarar gören kişinin zarar gördüğü olayda kusurunun bulunmasına müterafik kusur denir. Müterafik kusur kavramı, zarar veren kişiye kusuru ile refakat etmekten gelir.
Yanıt, D seçeneği.

27. E Alacağın devri, alacağı devreden ile devralan arasında yapılır. Yani, eski alacaklı ile yeni alacaklı arasında yapılan bir sözleşmedir. Alacağın devrinin geçerli olabilmesi için borçlunun rızasına gerek yoktur.
Yanıt, E seçeneği.

28. A 6098 sayılı TBK m. 132 uyarınca, “Borcu doğuran işlem kanunen veya taraflarca belli bir şekle bağlı tutulmuş olsa bile borç, tarafların şekle bağlı olmaksızın yapacakları ibra sözleşmesiyle tamamen veya kısmen ortadan kaldırılabilir.” Dolayısıyla, ibra sözleşmesi şekle tabi olmadığı için A seçeneğindeki ifade yanlıştır.
Yanıt, A seçeneği.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

29. A Şubeyle yapılan işlemlerden dolayı uyuşmazlıklarda dava hem şube hem merkezin bulunduğu yerdeki mahkemede açılabilir. (6100 sayılı HMK m.14) Dava merkeze karşı açılır, şubeye karşı dava açılmaz.

Fakat tacirin iflas davası işlem merkezinin bulunduğu yerdeki Asliye Ticaret Mahkemesinde açılır. (2004 sayılı İİK m.154) Ancak işletme merkezi yurt dışında ise Türkiye’de şubenin tescil edildiği yer mahkemesi iflas davasında yetkili olur. Birden fazla şube varsa merkez şubenin bulunduğu yer mahkemesi yetkili olacaktır. Yanıt, A seçeneği.

30. A Bileşik (mürekkep) faiz, hem anaparaya hem de faize tekrar faiz yüklenmesi halidir. Adi işlerde bileşik faiz yasaktır. Belirlenmesi halinde de hükümsüz olacaktır.

Ticari işlerde sadece şu hallerde istenebilir:

- Hesap devresi üç aydan aşağı olmayan **cari hesap** sözleşmesinde, taraflar da tacirse ve sözleşmede hüküm varsa talep edilebilir.
- Her iki taraf da tacirse ve her iki taraf bakımından da **ticari iş niteliğinde olan ödünç sözleşmelerinde**, üç aydan az olmamak şartıyla ve sözleşmede de belirtilmesi şartıyla bileşik faiz talep edilebilir.
- **Kambiyo senetlerinde müracaat borçlusuna diğer bir müracaat borçlusuna** başvururken ödememiş olduğu faiz miktarı için talep edebilir. (temerrüt faizine temerrüt faizi olmaz kuralının tek istisnasıdır!) Bu durumda tarafların tacir olması şartı da aranmamaktadır.

Yanıt, A seçeneği.

31. A Adi ortaklık sözleşmesi, iki ya da daha fazla kişinin emeklerini ve mallarını ortak bir amaca erişmek üzere birleşirmeyi üstlendikleri sözleşmedir. Adi şirketin kuruluşu herhangi bir şekle tabi değildir. Tüzel kişiliği olmayan bu şirketin sözleşmesi şekle tabi olmadığı gibi ticaret siciline tescil ve ilanı da yapılmaz. Diğer şirketler ise ticaret şirketleridir. Onların kuruluşu sıkı şekil şartlarına tabidir.

Yanıt, A seçeneği.

32. C Bu şirketin kuruluşunda kanuni zorunlu unsurlara aykırı davranılması haliinde Anonim şirketin butlanına veya yokluğuna karar verilemez. Ancak, şirketin kurulmasında kanun hükümlerine aykırı hareket edilmek suretiyle,

- Alacaklıların,
- Pay sahiplerinin veya
- Kamunun menfaatleri önemli bir şekilde tehlikeye düşürülmüş veya ihlal edilmiş olursa,
- **Yönetim kurulunun,**
- **Ticaret Bakanlığının,**
- **İlgili alacaklının veya**
- **Pay sahibinin** istemi üzerine şirketin merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesince şirketin feshine karar verilir. Eksikliklerin giderilebilmesi için mahkeme süre verebilir. Davanın, şirketin tescil ve ilanından itibaren **3 aylık hak düşürücü** süre içinde açılması şarttır.

33. C **SENETTEKİ TAAHHÜDÜN HÜKÜMSÜZLÜĞÜNE İLİŞKİN DEFİLER**

► SADECE HÜKÜMSÜZLÜK NEDENİ ŞAHSINDA DOĞAN KİŞİ TARAFINDAN HERKESE KARŞI İLERİ SÜREBİLİR

- İmza sahibinin ehliyetsizliği
- Sahte imza
- İmzanın cebirle atırılması
- Yetkisiz temsilcinin

34. B I numaralı ifade poliçenin geçersizliği sonucunu doğurur. Çünkü poliçe mücerret olması gereken bir senettir. Temeldeki borç ilişkisinin ne olduğu senet metnine yazılamaz. Yazılırsa senet geçersiz olur, kambiyo vasfını yitirir.

II numaralı ifade poliçenin geçersizliği sonucunu doğurur. Bu paranın ödenmesi belli bir kayda veya şarta bağlanamaz. Örneğin, “Lehtarın malı teslim etmesi şartıyla poliçe bedelini ödeyiniz” şeklinde bir ifade senede yazılırsa, o senet poliçe sayılmaz! Yani poliçe geçersiz olur.

III numaralı ifade. Poliçede görüldüğünde ve görüldükten belli süre sonra ödenecek vadeli ise kapital faizi kaydı konulması mümkündür ve geçerlidir. Belirli tarihte ödenecek ve düzenlendikten belli süre sonra ödenecek vadeli poliçelerde ise kapital faizi kaydı konulamaz. Konulsa bile kayıt geçersiz olur, poliçe ise geçerli olmaya devam eder.

Yanıt, B seçeneği.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

35. D İcra Dairelerinin olumlu yükümlülüklerini şu şekilde saymak mümkündür:
- Dosya açmak
 - Tutanak düzenlemek
 - Yapılan ödemeleri kabul etmek ve değerli eşyayı tevdi etmek:
 - İcra ve iflas dairelerine yapılacak her türlü nakdî ödeme, Adalet Bakanlığı tarafından uygun görülecek bankalarda icra ve iflas dairesi adına açılan hesaba yapılır. Haciz sırasında, borçlu veya üçüncü kişiler tarafından yapılan ödeme nedeniyle tahsil edilen paralar, en geç tahsilatın yapıldığı günü takip eden ilk iş günü çalışma saati sonuna kadar banka hesabına yatırılmak üzere icra veya mahkeme kasalarında muhafaza edilir.
 - İcra ve iflas dairelerince yapılması gereken her türlü nakdî ödeme, ilgisinin gösterdiği banka hesabına aktarılmak üzere, icra müdürü tarafından resen bankaya verilecek talimat gereği yapılır. Talimat, paranın icra ve iflas dairesi hesabına yatırılmasını takip eden en geç üç iş günü sonuna kadar verilir.
 - İcra ve iflas daireleri aldıkları kıymetli evrak ve değerli şeyleri kasalarında, zorunlu hâllerde ise kiralanacak banka kasalarında muhafaza ederler.
 - Verileri UYAP ile kaydetmek, saklamak.
- Yanıt, D seçeneği.

36. C İtirazın iptali davası genel mahkemenin görev alanına girer. Genel haciz yolunda borçlunun borca itirazı üzerine alacaklının elinde itirazın kesin kaldırılmasını sağlayan belgelerden birisinin yokluğu halinde, 1 yıl içinde genel mahkemede itirazın iptali davası açabilmesi mümkündür. Ayrıca itirazın geçici ve kesin kaldırılması başvuruları icra mahkemesince reddedilen alacaklı hala süresi varsa 1 yıl içinde genel mahkemede yine itirazın iptali davası açabilir. Yanıt, C seçeneği.

37. E İcra ve iflas organlarının hukuka aykırı davranışları nedeniyle İcra Mahkemesi'ne şikâyet edilmeleri mümkündür. Alacaklının elinde bir ilam varsa ve ilamli icra takibi başlatmak istiyorsa, kanunen önünde bir engel olmadıkça İcra Dairesinin bu talebi almaması mümkün değildir. İcra Dairesi'nin yapması gereken bir işlemi haklı bir sebebi olmadan yapmaması "hakkın yerine getirilmemesi" şeklinde şikâyet sebebi olarak kabul edilmektedir. Bu durumda ilgili kişi İcra Mahkemesi'ne süresiz şikâyet talebinde bulunabilir. Yanıt, E seçeneği.

38. A Genel haciz yolu takibinde alacaklının elinde hiç belge olmasa bile takip başlatılabilir. Borçluya gönderilen ödeme emri üzerine borçlunun borca kısmi itirazı halinde, itiraz edilen kısım için takip durur, itiraz edilmeyen kısım için takip kesinleşir ve alacaklı kesin haciz isteyebilir. İtiraz edilen kısım içinse alacaklının önündeki ihtimaller şunlardır:

Elinde "itirazın kesin kaldırılmasını sağlayan belgelerden" birisi varsa ister 6 ay içinde İcra Mahkemesi'nde itirazın kesin kaldırılmasını, isterse de 1 yıl içinde Genel Mahkeme'de itirazın iptali davasını açma imkanı vardır. Alacaklının elinde söz konusu belgelerden birisi yoksa yalnızca itirazın iptali davası açabilir. Öte yandan, diyelim ki alacaklının elinde itirazın kesin kaldırılmasını sağlayan belgelerden birisi var ve alacaklı itirazın kesin kaldırılmasını istedi. Bu talebi reddedilse dahi alacaklının yine de genel mahkemede itirazın iptali davası açma imkanı vardır.

Olaya dönecek olursak, alacaklı İşıl'ın elinde hiçbir belge olmadığı belirtilmiş, haliyle itirazın kesin kaldırılmasını sağlayan belge de olmadığına göre alacaklı İcra Mahkemesi'nde itirazın kesin kaldırılmasını isteyemez. Tek çaresi genel mahkemede 1 yıl içinde itirazın iptali davası açmak olacaktır. Yanıt, A seçeneği.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

39. E İflas açıldığı anda borçlu müflis sıfatını alır ve müflisin bütün mal ve hakları tasfiyeye tabi olur. Müflisin bütün mal ve haklarının oluşturduğu toplama İFLAS MASASI denilir. Müflisin iflas masası kapsamındaki mal ve hakları üzerindeki tasarrufları iflas alacaklılarına karşı hükümsüz olur. Mal ve haklar üzerinde tasarruf yetkisi İFLAS İDARESİNE geçer.

Müflisin tasarruf yetkisi bakımından:

- Borçlunun iflas açıldıktan sonra, masaya dahil mallar hakkında yaptığı tasarruf işlemleri, alacaklıya karşı geçersizdir. Yani müflis masa mevcudunu azaltacak işlemler yapamaz!

İyi niyetli üçüncü kişiler bakımından:

KURAL: İflasın açılmasından sonra üçüncü kişilerin iyi niyeti masaya karşı korunmaz. Ancak;

İFLAS KARARI VERİLME ANI ile İFLASIN İLANI arasında geçen süre içinde iyiniyetli üçüncü kişilerin korunduğu istisnai haller:

1. Müflisin poliçe veya bono bedelini ödemesi
2. Müflise ödeme yapılmış olması
3. Emtiyayı temsil eden senetle iyi niyetli olarak mal kazanılması.

Yanıt, E seçeneği.

40. C Şıklara tek tek bakacak olursak;

- A şıkkı doğrudur. Çünkü Asliye Ticaret Mahkemesi iflas kararı verdiği an itibariyle iflas açılmış olur. Borçluya artık müflis denir. İflas kararı dakikasına kadar belirtilir, zira iflas kararı bütün hüküm ve sonuçlarını, verildiği an itibariyle doğurmaya başlar.
- B şıkkı doğrudur. Çünkü iflas kararı ile birlikte borçluya artık müflis denilir. İtibarı elinden alınmış olur. Müflisin elinden alınacak malvarlığı ve haklarının toplamına iflas masası adı verilir ve bu masaya giren malvarlığı ve hakları üzerinde müflisin tasarruf yetkisi kalkar. Diğer ifadeyle tasarrufları alacaklılara karşı hükümsüzdür.
- C şıkkı yanlıştır. Çünkü Asliye Ticaret Mahkemesi iflas kararı verene kadar iflas talebi geri alınabilir. İflas kararı verildikten sonra artık talep geri alınmaz. Zira iflas kararı hüküm ve sonuçlarını verildiği an itibariyle doğurmaya başlar.
- D şıkkı doğrudur. Çünkü iflas kararı ilk olarak İflas Dairesi'ne bildirilir. İflas Dairesi bu kararı gerekli yerlere bildirmek ve ilan yapmakla görevlidir. Tasfiye şeklini belirlemek de iflas dairesinin görevidir.
- E şıkkı doğrudur. İflas kararı verildiği an itibariyle hüküm ve sonuçlarını doğurmaya başlar. Yani iflas kararı kanun yolu incelemesi sonrasında kesinleşebilir de bozulabilir de. Ancak bu durum iflas kararının verildiği an itibariyle tasfiyeye başlanmasına engel değildir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

• İKTİSAT ÇÖZÜMLER •

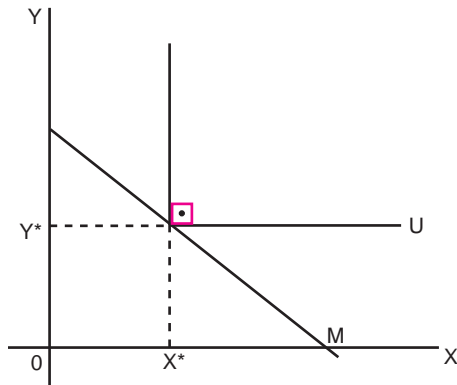
1. B Klasiklere göre ücretler ve fiyatlar esnek olduğundan ve ekonomideki bütün üretim faktörleri üretime koşulduğundan ekonomide denge kendiliğinden sağlanır. İstihdam, ücretlerin esnekliği üzerinden üretim ise fiyatların esnekliği üzerinden arz yönlü olarak belirlenen tam istihdam düzeylerine kendiliğinden uyarlanır.

2. C Ücret Fonu Teorisi (J. S. Mill)

J.S. Mill, emek arz ve talebine göre piyasada oluşan ücret haddinin işçinin, asgari geçim haddine eşit olan emek maliyetine eşitleneceğini açıklamıştır. Bu açıklamada ücretlerin oluşumuna işçiler tarafından veya kanuni hiçbir müdahalenin bulunmadığı varsayılmaktadır. Ona göre emek arzı işçi sayısına; emek talebi ise ücret ödemeleri için ayrılan sermayeye, J.S. Mill'in deyimi ile ücret fonuna bağlıdır. Ortalama ücret haddi; ücret fonunun işçi sayısına oranına bağlıdır, işçi sayısı ücretlerin ödenmesine ayrılan sermayeye (ücret fonu) oranla daha hızlı artarsa, ortalama ücret haddi düşer; işçi sayısı ücretlerin, ödenmesi için ayrılan sermayeye (ücret fonu) oranla daha yavaş artarsa, ücret haddi yükselir. "Ücret fonu kuramına" göre doğal ücretleri belirleyen esas faktör; Değişir sermaye ve nüfustur.

$$\text{Ortalama Ücret} = \frac{\text{Ücret Fonu}}{\text{İşçi Sayısı}}$$

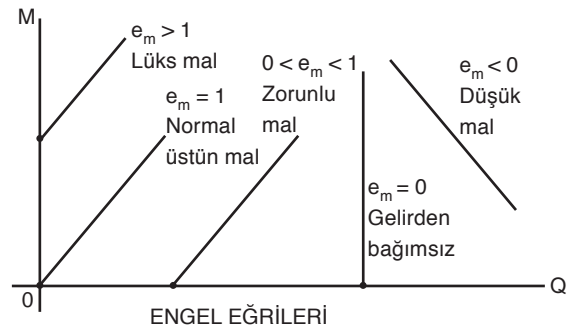
3. D Leontief tipi kayıtsızlık eğrisi sabit oranlı bir fonksiyondur. L şeklinde ve eksenlerdeki mallar tam tamamlayıcı özelliğe sahiptir. Bu nedenle tüketici iki mal tüketerek dengeye gelir.

4. A Pozitif eğimli Engel eğrileri normal (üstün) malları gösterirken, negatif eğimli eğriler, düşük mallar için çizilir. Bunun yanında Engel eğrisinin başlangıç noktası, malın niteliği ve gelir esnekliği hakkında bilgi verir.

- Talebin gelir esnekliği "bir" ($e_m = 1$) ise Engel eğrisi orijinden başlar. (Normal üstün mal)
- Bunun yanında lüks mallar (kuvvetli üstün) için talebin gelir esnekliği birden ($e_m > 1$) büyük olacaktır ve Engel eğrisi gelir ekseninden başlayacaktır. Tüketici belli bir gelir seviyesine gelinceye kadar X malı tüketmemektedir. Böyle bir durum için X malı lüks bir maldır.
- Tüketicinin hayatını idame ettirebilmesi açısından zorunlu bir mal (zorunluluk derecesi az olan) için ise gelir esnekliği birden küçük ($0 < e_m < 1$) olup geliri olmasa dahi X malı tüketmektedir. Bu tüketimi de borçlanma ile finanse etmektedir. Bu durumda Engel eğrisi miktar ekseninden başlar.

Negatif eğimli Engel eğrisine (düşük mal) ait gelir esnekliği negatif değerler alır. Engel eğrisi miktar eksenine dik bir doğru ise tüketicinin gelir değişimleri karşısında X malı talebine karşı duyarsız olduğu söylenir ve esnekliği değeri sıfırdır ($e_m = 0$). Hayati önem taşıyan zorunlu mallar için (insülin, kemoterapi ilaçları vb.) söz konusudur.

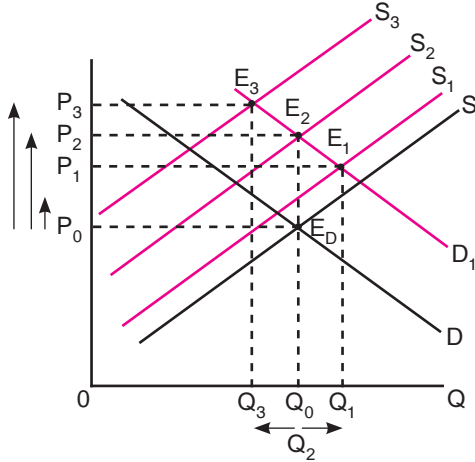
5. E Talebin fiyat esnekliğini etkileyen etmenler;

1. Malın ihtiyacı karşılama şiddeti; zorunlu mallarda esneklik azalır, zorunlu olmayanlarda artar.
2. Malın bütçe içindeki payı; artıkça esneklik artar, azaldıkça azalır.
3. Malın ikamesi varsa esneklik artar, yoksa azalır.
4. Haberleşme (iletişim) hızlı ise esneklik artar, yavaşsa azalır.
5. Zaman uzadıkça esneklik artar.

MURAT YAYINLARI

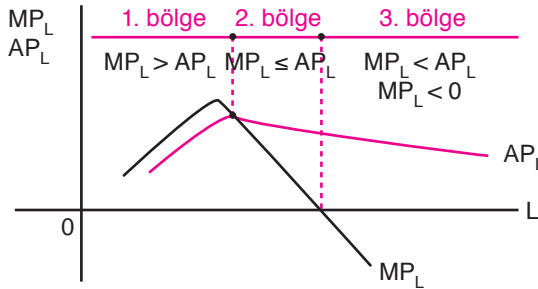
MURAT YAYINLARI

6. A İlgili malın gelecekte fiyatı artacağı beklentisi talebin artmasına arzın ise azalmasına neden olur. Talep sağa arz sola kayar. Ne kadar kaydığı belirtilmediği için 3 olasılıklı değerlendirilir.

Sonuç olarak denge miktarı belirsiz, denge fiyatı artar.

7. E

Üretimin ikinci bölgesinde MP_L , AP_L ' den küçük ve eşittir. Bu bölge azalan verimler yasası tamamen geçerli ve işçi istihdamı yapılarak üretim artırılır.

8. A

$$e_d = \frac{\Delta Q_d}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q_d}$$

$$-2 = -2 \cdot \frac{P}{100 - 4P}$$

$$-2 \cdot (100 - 4P) = -2P$$

$$-200 + 8P = -2P$$

$$10P = 200 \quad P = 20$$

$$Q_d = 100 - 4 \cdot P$$

$$Q_d = 100 - 4 \cdot 20$$

$$Q_d = 20$$

9. D $\pi = 0$ ise $P = AC$

Tam rekabetçi firmanın fiyatı marjinal maliyetine eşittir. $P = MC$; $P = AC$ ise $MC = AC$ dir.

$$TC = 100 + Q^2$$

$$AC = \frac{TC}{Q} \quad AC = \frac{100}{Q} + Q$$

$$MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q} = 2Q$$

$$AC = MC$$

$$\frac{100}{Q} + Q = 2Q \quad 100 = Q^2 \quad Q = 10$$

$$MC = P = 2 \cdot Q = 2 \cdot 10 = 20 \quad P = 20$$

MURAT YAYINLARI

10. C Piyasa talep fonksiyonu , bireysel talep miktarının toplamından türetilir. Tam rekabet piyasasında ise $Q_d = n \cdot q_d$ 'dir.

$$P = 100 - \frac{1}{2} \cdot q; \quad q'yu \text{ başa } \text{çekersek}$$

$$q = 200 - 2P$$

$$Q_d = n \cdot q_d = 10 \cdot (200 - 2P) = 2000 - 20P$$

$$Q_d = 2000 - 20P$$

$$Q_s = n \cdot q_s = 20 \cdot 4P = 80P$$

$$Q_d = Q_s$$

$$2000 - 20P = 80P$$

$$P = 20$$

MURAT YAYINLARI

11. D Tam rekabet piyasasında faaliyette bulunan firma üzerine hükümet tarafından salınan gerçek usulde vergi firma tarafından sabit maliyet olarak algılanır. Sabit maliyetin artması toplam maliyetin ve ortalama maliyetin artmasına neden olurken marjinal maliyeti değiştirmez. Çünkü marjinal maliyet değişken maliyetin türevidir. Marjinal maliyet değişmemesi kar maksimizasyonu noktasının değişmemesine ve denge fiyatı ile miktarının değişmemesine neden olur.

12. C
$$\left. \begin{array}{l} P = 42 - Q \\ MR = 42 - 2Q \end{array} \right\} \text{MR, talep eğrisinin} \\ \text{eğiminin 2 katıdır.}$$

$$MR = MC$$

$$42 - 2Q = 4 \quad 38 = 2Q \quad Q = 19$$

13. E 1939 yılında Amerikalı iktisatçı Paul Swezzy tarafından geliştirilmiştir. Swezzy temel olarak maliyetlerin değiştiği durumda firmaların nasıl fiyat değiştirdikleri sorusuyla değil, neden fiyat değiştirmedikleri sorusuyla ilgilenmektedir. Model dirsekli talep eğrisi olarak da adlandırılır.

14. D
$$w = MP_L \cdot P$$

$$6 = 18 \cdot L^{-1/2} \cdot 2$$

$$6 = \frac{36}{L^{1/2}} \quad 6 \cdot L^{1/2} = 36$$

$$(L^{1/2})^2 = (6)^2$$

$$L = 36$$

15. B Nominal faiz oranı = Reel faiz oranı + Enflasyon oranı olduğundan enflasyonun olduğu bir ekonomide nominal faiz reel faiz oranından yüksek olur.
$$i_n = i_r + \pi$$

16. E Hoşnutsuzluk (mutsuzluk) endeksi, enflasyon ve işsizlik oranlarının toplamıdır.
Enflasyonu 1 puan düşürmek için ne kadar GSYH'dan vazgeçileceğini fedakalık oranı gösterir.

17. B
$$\left. \begin{array}{l} \Delta TR = 200 \\ c = 0,8 \\ t = 0,25 \end{array} \right\} \text{önce transfer harcamalarındaki} \\ \text{artışın denge milli geliri ne} \\ \text{kadar etkilediği bulunur.}$$

$$\Delta Y = \frac{1}{1 - c \cdot (1 - t)} (c \cdot \Delta TR)$$

$$\Delta Y = \frac{1}{1 - 0,8(1 - 0,25)} \cdot 0,8 \cdot 200$$

$$\Delta Y = 400$$

Vergilerin gelire bağlı olduğu ekonomide gelirin bir kısmı vergi olarak ödenir.

$$t = \frac{\Delta T}{\Delta Y} \quad 0,25 = \frac{\Delta T}{400} \Rightarrow \Delta T = 100$$

Yani 200 birimlik transfer harcaması denge milli gelir seviyesini 400 birim artırmış, fakat bu artışın 100 birimlik kısmı vergi olarak ödenmiştir. Bütçe-deki değişim;

$$\frac{\Delta TR}{200} > \frac{\Delta T}{100} > 100 \text{ birim açık}$$

18. C

Net yatırım = Brüt yatırım – Amortismanlar

$$600 = 1200 - \text{Amortismanlar}$$

Amortismanlar = 600

$$\begin{aligned} SYH &= GSYH - \text{Amortismanlar} = 10.000 - 600 \\ &= 9.400 \end{aligned}$$

Bütçe fazlası = T – G

$$300 = T - 3.100 \quad T = 3.400$$

$$Y_D = Y - T \quad Y_D = C + S$$

$$Y - T = C + S$$

$$9.400 - 3.400 = 5.000 + S$$

$$S = 1.000$$

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

19. B Keynesyen Teori'de toplam çıktıyı belirleyen en önemli değişken efektif (toplam) taleptir. Ekonomi eksik istihdamda oluşu için talebin artması çıktıyı da arttırır.

Tasarruf harcanabilir gelire bağlıdır. Harcanabilir gelir arttıkça; tasarruf da artar.

Ekonomiyi durgunluktan çıkartmanın ve tam istihdam düzeyinin sağlanabilmesi için; kamu harcamaları arttırılmalı, genişletici maliye politikası (bütçe açığı) uygulanmalıdır. (Pump – Priming = Tulumba etkisi)

Keynesyen ekonomide yatırımlar; faiz ve ekonomiyeye ilişkin beklentilere bağlıdır.

Faiz oranları yükseldiği zaman; nakit tutmanın fırsat maliyeti artacağından; spekülâtif para talebi azalır ve böylece paranın dolanım hızı artmış olur. Faiz oranları arttığında bireyler ellerindeki nakdi tahvile yatırır; böylece para talebi azalacağından paranın dolanım hızı da artar.

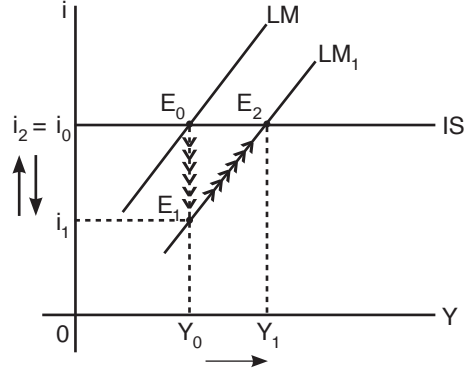
"Keynes'e göre faiz oranı ile paranın dolanım hızı AYNI yönde hareket eder. Faiz artarsa, para talebi azalır, paranın dolaşım hızı artar.

20. D MARSHALL – LERNER KOŞULU

İç ve dış fiyatların sabit oldu varsayıldığında, reel döviz kurunun artmasına yol açan devalüasyonun, hangi koşulda net ihracatı artıracığını açıklar. Buna göre devalüasyonun net ihracatı artırması için;

İhraç malları talep esnekliği + İthal malları talep esnekliği > 1 olması gerekir.

21. C Para arzının artış oranı yükseldiğinde faiz oranlarının değişmesi için IS eğrisinin yatık olması ya da para arzı artışı sonucunda ortaya çıkan likidite etkisinin hasıla etkisine eşit olması gerekir.

$M_s \nearrow$, tahvil talebi artar, tahvil fiyatı artar, $i \searrow$
($E_0 - E_1$) Likidite etkisi

$i \searrow$, $I \nearrow$, $AE \nearrow$, $Y \nearrow$, Para talebi \nearrow , $i \nearrow$
($E_1 - E_2$) Hasıla etkisi

Para politikasının likidite etkisi faiz düşürücü hasıla etkisi ise faiz artırıcı yöndedir. İki etkinin eşit olması faizin değişmemesine neden olur.

22. C İşsizlik oranının doğal işsizlik oranına eşit olduğu ve uyarlayıcı beklentilere tabi bir ekonomide şimdiki enflasyonun önceki dönem enflasyonuna eşit olarak gerçekleşmesine enflasyon ataleti denir.

23. C Reel devresel dalgalanmalar modeline göre, para arzındaki dalgalanmaların nedeni üretimdeki dalgalanmalardır. Üretimdeki dalgalanmaların nedeni ise ekonomideki reel şoklardır. Bu şoklar, arz şokları, talep şokları ve teknolojik şoklar ile verimlilik değişimleridir.

25. A Paraşüt Nazariyesi (Leon Walras); tek metal sisteminin yarattığı aşırı fiyat dalgalanmalarından kaçınmak için çift metal sisteminin uygulanması gerektiğini savunur. Metallerde birinin değerinde ortaya çıkan aşırı değerlenme diğer metaldeki değer kaybıyla telafi edilir.

MURAT YAYINLARI

24. B Basit ve esnek hızlandırıcı ve Tobini q teorisi yatırım teorileri içinde değerlendirilir.

26. C Hazine bonoları devlet tarafından çıkarılan kısa vadeli borç senetleridir. Geri ödenmeme riskinden bağımsız ve vergiden muaf oldukları için yüksek oranda tercih edilmeleri onları para piyasasının en likit varlığı yapar.

MURAT YAYINLARI

27. E Vadeye kadar
getiri oranı = $\frac{\text{Nominal değeri} - \text{Satış fiyatı}}{\text{Satış fiyatı}}$
= $\frac{1.000 - 750}{750} = \frac{250}{750} = 0,33$

28. D Parasal tabanın kaynakları;

- Açık piyasa işlemleri
- Bankacılık kesimine açılan krediler (Reeskont kredisi)
- Kamu kesimine açılan krediler (Hazineye açılan krediler)
- Uluslararası rezervler (Altın ve döviz rezervleri)

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

29. E Teknoloji Açığı Teoremi'ne göre sanayileşmiş ülkeler arasındaki ticaretin büyük bir bölümü yeni mal ve üretim süreçlerine dayalıdır. Bir yeniliği ilk bulan firma onun monopolcüsüdür. Ancak zamanla taklit, öğrenme veya başka yollarla diğer ülkeler de bu teknolojiye erişirler ve sahip oldukları ucuz hammadde ile daha düşük maliyet ile üretim ihraç etmeye başlarlar. Malı ilk icat edenler de rekabet edemedikleri için malı ithal eder duruma gelirler.

32. B Mutlak Satın Alma Gücü Paritesi Yaklaşımı'na göre bir ülkedeki fiyatlar, cari döviz kurlarından diğer ülke paralarına dönüştürüldüğünde tüm diğer ülkelerde de aynı olmalıdır. Yani herhangi bir ulusal para biriminin satın alma gücünün dünyanın her yerinde aynı olması gerekir.

MURAT YAYINLARI

30. A **Etken koruma**, nihai mal ve girdiler üzerine uygulanan gümrük tarifeleri dolayısıyla, malın üretimi ile ilgili yaratılan yurt içi katma değere ne ölçüde koruma sağlandığını ifade eder. Diğer bir ifade ile tarife yapısının yurt içi katma değeri, uluslararası fiyatlarla hesaplanan katma değere göre ne ölçüde yükselttiğini gösterir.

33. C Yapısalcı Yaklaşım'a göre gelişmişliği ve az gelişmişliği ya da kalkınmışlığı ve kalkınmamışlığı uluslararası ticaret üretmektedir. Yapısalcı Yaklaşım, uluslararası ekonomik ilişkilerin ortaya çıkardığı olumsuzlukları aşmak için şu önerilerde bulunmuştur:

- Hammadde ihracatına vergi konulması
- Sanayileşmiş ülke çıkışlı tüketim malları ithalatının zorlaştırılması
- İşçi örgütleri ve özellikle ihracat sektöründeki sendikaların güçlendirilmesi
- Dünya pazarında hammadde fiyatlarının anlaşmalarla ve ortak bir tavır benimsenerek korunması

31. D Dış açık dolayısıyla döviz talebi artan bir ülkede döviz kurunda istikrarın bozulması istenmiyorsa merkez bankası piyasada döviz satar ve böylece rezervleri azalır. Resmi rezervlerdeki bir azalma alacaklı yani ödemeler bilançosunda aktife kaydedilir.

34. C Dengesiz kalkınma kuramının en önemli temsilcilerinden Hirschman, görüşlerini sektörler arası ilişkilere ve sektörlerin durumuna dayandırarak ortaya atmıştır. Hirschman şu görüşten hareket etmektedir: Büyüyen bir ekonomide, birbirini izleyen darboğazlar ve kıtlıklar ortaya çıkar. Bunlar neden olacakları fiyat hareketleri ile girişimcilere daha yüksek kâr olanaklarını gösterir. Böylece bu sinyallerin kaynaklandığı alanlarda daha fazla yatırım yapma teşvikleri yaratılmış olur. Üretim faktörlerini de yanına çeken bu tür ek yatırımlar, öbür alanlarda yeni boşluklar yaratır. Böylece yüksek fiyatlar-yüksek kârlar-yüksek yatırımlar zinciri, her yönüyle olgunlaşmış bir ekonomide dengeli bir büyümenin mümkün olmasına kadar yenilenir.

MURAT YAYINLARI

35. E Neoklasik Büyüme Modeli varsayımları:

- Sermaye faktöründe azalan verim kanunu geçerlidir.
- Sermaye ve işgücü arasında ikame söz konusudur.
- Nüfus artışı ve teknolojik gelişme dışsal olarak alınmaktadır.
- İşgücü nüfusun sabit oranına eşittir yani nüfus arttıkça işgücü de artmaktadır.
- Ölçeğe göre sabit getiri vardır.
- Kapalı bir ekonomi geçerlidir yani dış ticaret yoktur.
- Tek bir mal üretilir.
- Devlet harcamalarının olmadığı varsayılır.

36. D Jones'a göre ekonominin büyüme oranı ekonomide üstlenilen araştırma miktarıyla orantılıdır. Diğer şeyler eşit olduğunda, nüfus büyüklüğünde bir yükselme araştırmacı sayısını artırır ve böylece kişi başına gelirin büyüme oranında bir artışa neden olur.

37. B Türkiye, 1993 yılı sonrasında yine bir krizle karşı karşıya kalmıştır. Bu çerçevede, bütçe açıkları artmış, fiyatlar genel seviyesi yükselmiş, ithalat ve ihracat arasındaki denge ithalat lehine bozulmuş ve dış borçların servisi ekonomiyi çok ciddi bir biçimde altyapısı hazır olan kriz sürecinin içine atmıştır. Kriz sürecinin atlatılabilmesi için 5 Nisan 1994 tarihinde yeni bir istikrar programı açıklanmıştır. Bu programın öncelikli amacı, kısa vadede bozulan dış dengeyi ve döviz piyasalarını yeniden istikrara kavuşturmadır. Bununla birlikte orta vadede mali piyasalardaki istikrarsızlığın temel nedeni olan kamu açıklarını azaltmak ve enflasyonu düşürmek, uzun vadede ise, sürdürülebilir bir büyüme sağlamak, programın temel hedefi olmuştur.

38. A Türkiye ekonomisinde 1924 – 1933 dönemi, liberal ekonomi dönemidir ve genel olarak bütçe disiplini hakimdir. 1925 – 1931 döneminde genel bütçe açık vermiştir. 1925'te Aşar Vergisi'nin kaldırılması, ödenmesi gereken devlet borçları ve 1929'da yaşanan ekonomik buhran nedenleriyle bütçe açıklarıyla karşılaşmıştır.

39. A 2000 Enflasyonla Mücadele Programı sabit kurda enflasyonla mücadele edilmesini savunur. Döviz kuru hedeflemesi (kur çıpası) ile enflasyonla mücadele eder. 2001 Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı ise dalgalı kurda enflasyonla mücadele edilmesini savunur.

40. C 2001 Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı'nda Gelirler Politikası:

Hedeflenen enflasyonla uyumlu gelirler politikası uygulanması esastır. Memur maaşları enflasyonla uyumlu olarak arttırılacaktır. Kamu işçilerinin ücretleri, 1999-2000 dönemini kapsayan toplu iş sözleşmeleriyle sağlanmış olan reel artışlar, kamu dengesi ve kamu kesimi çalışanları arasında ücret adaleti gözetilecek şekilde ayarlanacaktır. Her kesimin bugün göstereceği fedakârlık büyüme ve istihdam açısından krizin maliyetini düşürecek ve yılın ikinci yarısında büyüme ortamına girişi hızlandıracaktır. Düşük gelirli çiftçilerin doğrudan gelir desteği sistemi ile güçlendirilmesi temel ilkedir. Bu politikanın ülke genelinde uygulanabilmesi için Tarım ve Köyşleri Bakanlığınca yürütülen çiftçi kayıt projesinin tamamlanması gerekmektedir. Kısa dönemde, devletin destekleme alım fiyatlarının kuruluşların finansman imkânları dikkate alınarak ve hedeflenen enflasyonu aşmayacak şekilde arttırılması öngörülmektedir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

• MALİYE ÇÖZÜMLER •

1. **C Ortanca Seçmen Teoremi:** Siyasilerin oylarını arttırmak amacıyla toplumda en büyük çoğunluğu oluşturan ortanca seçmene yönelmesi, toplumdaki öteki seçmenlerin isteklerine duyarsız kalınmasına yol açmakta ve bu durum da kamunun etkin çalışmasını önlemektedir. Siyasal partiler iktidara gelebilmek için programlarında oylarını en çoklaştıracak politikalara yer vermek durumundadır. Programlarında toplum üyelerinin çoğunluğunu ilgilendiren sorunlar yer almalıdır. İktidara geldiklerinde ise bu programı uygulamak durumundadırlar. Siyasal etiğin böyle gerektirmesine karşın, çoğu zaman parti programları göstermelik bir belgeden öteye geçememektedir. Siyasal partilerin programları karşılaştırıldığında içeriğin çoğunlukla temenniden ibaret olduğu ve hemen tüm parti programlarının birbirine yakınlık arz ettiği göze çarpmaktadır.

2. **D Samuelson Modeli, Lindahl Modeli'nin** çok sayıda birey için genişletilmiş halidir. Kamu mallarının üretim süreci piyasa sürecine benzer şekilde ele alınmış ve bireylerin taleplerinin doğru olarak açıklandığı varsayımı yapılmıştır. Samuelson Modeli'nde, bireyler talep fonksiyonlarından yola çıkarak, veri miktar için ne kadar ödemeye hazır olduklarını bildirirler. Kişilerin ödemeye hazır oldukları bu fiyata vergi fiyat adı verilir. Kamu mallarında toplam talep, her bir üretim miktarı için bireylerin ödemeye hazır oldukları tutarların toplanması ile bulunur. Samuelson Modeli'ne göre, toplam talep eğrisinin kamu malının maliyet eğrisi ile kesiştiği noktada ortaya çıkan üretim miktarı kamu malının etkin üretim miktarı olacaktır. Talep eğrileri, özel mallarda olduğu gibi, her bir birey için fiyat ile miktar arasındaki ilişkiyi göstermektedir, ancak özel mallarda miktar fiyatın fonksiyonu olarak değerlendirilirken, kamusal mallarda veri bir fiyat için ödemeye hazır olunan fiyat söz konusudur.

3. **A Pazarlanabilir Kirletme Hakları (Permiler)**
Negatif dışsallıkları azaltmada uygulanan çözümlerden bir tanesi de, devletin işletmelere belirli miktarda kirlilik yayma hakkı veren permiler dağıtması ve bu permilerin piyasada alınıp satılarak kirlilik yaratan emisyonların kontrol altında tutulmasıdır.

Bu sistemde emisyonlarını kısın bir firma emisyon yayma hakkını daha fazla üretim yapmak (kirlitici emisyonlarını arttırmak) isteyen başka bir firmaya satabilmektedir. Böylece; hakların piyasa fiyatı, üretimi azaltmanın marjinal maliyetinden yüksek olduğu sürece firmalar emisyon yayma haklarını satacaklardır.

Bu sistemin vergiler ya da cezalardan üstün tarafı üretim sonucunda oluşacak kirlilik konusunda belirsizlik olmaması, devletin ne kadar kirlilik yaratılacağına baştan kendisinin karar vermesidir. Ancak; bu hakların firmalar arasında nasıl dağıtılacağı konusunda zorluklar mevcuttur.

4. **E Gölge fiyatlar,** iktisadi değerlerin cari olarak geçerli olan fiyatlarından farklı, onların gerçek kıtlık fiyatlarını gösteren belirli yöntemlerle hesaplanmış fiyatlardır. Gölge fiyatlar, üretimde kullanılan kaynakların marjinal ürün değerini ve gerçek denge fiyatlarını yansıtır.

5. **D 20. yüzyıl başlangıcına kadar devlet bütçeleri safi bütçe usulüne göre düzenlenmekteydi.** Safi usule göre, kamu gelirlerinin tahsili için yapılan masraflar gelirden düşülmekte ve geriye kalan tutar bütçede yer almaktaydı. Bu yöntemle, sağlanan gelirle yapılan harcamaların toplamı ayrı ayrı ve açık bir şekilde görülememekte, gelir ve gider kalemleri birbirlerini gizlemekteydi. Günümüzde ise safi usul terk edilmiş yerine gayri safi usul kabul edilmiştir. Bütçe usulündeki bu değişiklik ile gelir ve gider kalemlerinin birbirine mahsubu yapılmaksızın gösterilmesi bütçe rakamlarının görünürde yükselmesine neden olmuştur.

6. **B Francesco Nitti Görüşü:** Nitti kamu harcamalarındaki artışın nedeninin savaşlar ile ilgili yapılan harcamalar olduğunu ve harcamaların sürekli olmayacağını dolayısıyla bu harcamalar dışlandığında kamu harcamalarında önemli bir artışın seyretmeyeceğini ileri sürmüştür.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

7. **A** **Müşterek emanet usulü**, idare tarafından kurulmuş bir hizmetin özel kişilere gördürülme usulü olup, hizmeti gören özel kişi hizmetin giderlerini hizmetten yaralananlardan aldığı bedelle karşılamakta ve/veya bir kazanç elde ettiğinde de bu kazancı idare ile paylaşmaktadır.
8. **C** Kamu harcamalarının fonksiyonel sınıflandırmasında hizmetler 3 başlıktan oluşmuştur. Bunlar genel, ekonomik ve sosyal hizmetlerdir. Genel hizmetler; devlet düzeninin sürdürülmesini, korunmasını ve devletin yönetimini sağlayan hizmetlerdir. Ekonomik hizmetler; genellikle bireylere doğrudan yarar sunma yerine üretim sürecinin ilk aşamalarında hammadde ve ara malları ile altyapı oluşturma özellikleri dolayısıyla firmalara yarar sağlama amacına yönelik hizmetlerdir. Sosyal hizmetler ise bireylere teker teker ve dolayısıyla topluma yarar sağlayan hizmetlerdir.
9. **B** Reel harcamalar devletin yaptığı harcamalar karşılığında üretim faktörlerini dolaylı veya dolaysız olarak mülkiyetine ya da kullanma hakkına sahip olduğundan bu harcamalar aynı zamanda devletin tüketim harcamalarıdır. Reel harcamalar toplam arza katkı yapan devlet hizmetlerinin bedelidir. Örneğin, devletin memur ve işçilere ödediği aylık ve ücretler, bina, malzeme ve gıda maddeleri vb. satın alma bedelleri ile inşaat giderleri birer reel harcamadır. Reel harcamaların ekonomik özelliği, milli gelire eklenen yeni gelir akımlarına neden olmasıdır. Devlet, bu tür harcamalar aracılığı ile üretim faktörleri elde eder ve bunlar mal ve hizmet üretiminde kullanırsa, üretilen bu mal ve hizmetler GSMH'ya ilave edilir.
10. **A** Transfer harcamaları gerçek harcamaların aksine devletin herhangi bir üretim aktörü olmaksızın gerçekleştirdiği harcamalar olduğundan ulusal üretim kapasitesi üzerinde doğrudan etkisi yoktur.
11. **B** 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tebliğ yapılacak kimselere, tebliğe elverişli elektronik bir adres vasıtasıyla elektronik ortamda tebliğ yapılabilir. Elektronik ortamda tebliğat, muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.
12. **C** Vergilemede genellik ilkesi, toplum içerisinde hayatlarını sürdüren kişiler arasında herhangi bir farklılık yaratmadan, anayasal ve kanuni hakların gözetilmesi sureti ile vergileme süreçlerinin yürütülmesi ve vergi yükümlüsü olan bireylerin bu kapsamda vergilerini ödemeleri ile ilgili olan bir ilkedir. Vergilemede genellik, sınıf, cinsiyet, ırk, köken ayrımı gözetmeksizin, bir ülkedeki tüm kişilerin vergilerini verme yükümlülüğü ile ilgilidir. Bu noktada, genellik ilkesinin yalnızca ülke içerisindeki vatandaşları değil eş zamanlı olarak ülke içerisinde faaliyet gösteren yabancı kişileri (gerçek / tüzel) ve ülke içerisinde olmasalar dahi, ilgili ülkede gayrimenkul sahibi olan bireyleri de kapsamaktadır sonucuna varmak gerekmektedir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

13. D Şerefiye: Kamu kuruluşları tarafından, çeşitli bayındırlık hizmetlerinin yapılması söz konusudur. Yol, köprü, meydan, park vb. bayındırlık hizmetlerinin gerçekleştirilmesi, bu faaliyetlerin yapıldığı bölgede yaşamını sürdüren bireyler açısından iki türlü fayda sağlar. Bunlardan ilki, söz konusu bayındırlık hizmetleri dolayısıyla yaratılan ve herkesin kullanımına açık olan toplumsal yararlar. İkincisi ise, bölgenin ekonomik niteliğinde değişme olması sonucu, o bölgedeki gayrimenkul sahiplerinin elde ettiği yararlar. Bayındırlık hizmeti nedeniyle, gayrimenkul değerlerinde bir artış söz konusu olabilir. Bu artış, sahip olunan kıymetlerin niteliğinde ortaya çıkan bir değişiklik nedeniyle değil de, bayındırlık hizmetlerinin yarattığı katkı ve önem dolayısıyladır.

MURAT YAYINLARI

14. E Yerleşme: Verginin artık aktarılmayarak son bir mükellef üzerinde kalmasıdır. Üzerine vergi aktarılan birey de vergiyi ödediği zaman verginin vurgusunu hissedecek ve vergiyi aktarmak isteyecektir. Bu noktada birey aktarma sürecine geçemiyorsa vergi kendi üzerine yerleşecek ve yansıma olayı tamamlanacaktır. Eğer birey aktarma sürecine geçebiliyorsa yansıma devam edecektir. Buna vergi yayılması denmektedir.

15. C Kaynak Teorisi'ne göre gelir bir gerçek kişinin üretim faktörlerini üretim sürecine sokması karşılığı yaratmış olduğu hasıladan oluşur. Böylece gelir dar anlamda tanımlanmış olur. İktisatta üretim faktörleri toprak, emek, sermaye ve müteşebbisiten oluşur. Bireylerin bu üretim faktörlerinden birini, birkaçını veya hepsini üretim sürecine sokması hâlinde elde edilen hasıla verginin konusunu oluşturacaktır. Bu nedenle ticari faaliyetlerden (emek, sermaye, müteşebbis); zirai faaliyetlerden (emek, toprak, müteşebbis, sermaye); serbest meslek faaliyetinden (emek, sermaye); ücretten (emek); gayrimenkul sermaye iratlarından (sermaye); menkul sermaye iratlarından (sermaye) ve diğer kazançlardan oluşan hasıla gelir vergisi açısından elde edilen kazanç ve irat olarak değerlendirilir. Böylece üretim dışı elde edilen gelirler, miras, bağış, sayısal loto, millî piyango gelirleri Kaynak Teorisi'ne göre elde edilmiş gelir olarak kabul edilmeyecektir.

MURAT YAYINLARI

16. D Toplu Muamele Vergileri: Toplu muamele vergileri, bir malın üretim, toptan satış, perakende satış veya ithalat muameleleriyle ilgili aşamalarından sadece birisini kapsar. Buna göre her aşamada sırasıyla, üretim vergisi, toptan satış vergisi, perakende satış vergisi, ithalat muamele vergisi adlarını alır. Verginin matrahı o aşamadaki satış değeridir.

17. A Nobel ödüllü ekonomist James Tobin, para hareketleri sonucu ülkelerin döviz kurlarında yaşanan istikrarsızlığı önlemek amacıyla, spekülasyon niteliğindeki hareketlere vergi getirilmesini önermiş ve önerisi nedeniyle söz konusu vergi kendi adıyla anılmaya başlanmıştır. James Tobin tarafından önerilen vergi, özellikle kurlarda yaşanan hareketliliği yani döviz piyasalarını hedef almaktadır. Döviz piyasalarında kısa vadeli ve spekülasyon amaçlı para hareketlerine binde bir ile binde beş arasında getirilecek vergi yükü, spekülasyonların maliyetini arttırarak caydırıcılık yaratacağı düşünülmektedir.

18. E Borç ertelemesinde, vadesi sona eren bir borç ödenmeksizin karşılıklı anlaşma ile daha ileri bir tarihe, eski borca oranla daha düşük bir faiz oranı karşılığında ertelenir. Röfinansman kredisinde ise, vadesi sona eren bir borcun ödenmesi için aynı miktarda, aynı krediteden, farklı koşullara haiz yeni kredi alınarak ödeme yapılır. Borç ertelemesinde var olan borcun ödenmesi için daha düşük faiz oranı ile ek süre tanınmış olur. Röfinansman kredisinde, borç ödenirken yeni bir kredi kullanılır ve bu kredi önceki borca taraf olan alacaklı ülke ve borçlu ülke arasında ödeme planı, vadesi ve faiz oranı farklı bir kredidir.

19. B Devlet Tahvili: Devlet tahvili, devletin uzun vadeli borçlanmak amacıyla başvurduğu bir mali araçtır. Bunlar, aslında faiz gelirini, faiz kuponu yoluyla sağlamayı amaçlamaktadır. Üzerinde bulunan kupon, kupon vadelerinde; anapara ise, anapara vadesinde geri ödenir (itfa edilir). Devlet tahvilleri, vadeden önce ancak ikincil piyasada satılarak elden çıkarılabilir. Piyasa faizlerinin dalgalanma göstermesi halinde faiz geliri dışında önemli ölçüde kâr ya da zarar yaratma ihtimali vardır.

MURAT YAYINLARI

22. C Süresiz borçlanma, devletin ödünç aldığı anaparayı ödemekle yükümlü olmadığı veya itfa için bir vade belirtmediği; sadece, borç veren tarafa düzenli olarak faiz ödeme yükümlülüğü altına girdiği uzun vadeli borçlanma türüdür. Sürekli borçlanmayı; ihraç tarihinde itfa tarihi öngörülmemiş borçlar olarak tanımlamak mümkündür. Sürekli borçlanmada, alacaklıya ödenen faiz oranı, diğer borçlanmalardaki faiz oranlarından oldukça yüksektir. Bu yüzden, sağlam bir gelir ve güvenli bir plasman peşindeki tasarruf sahipleri, anaparadan vazgeçerken yüksek ve sürekli bir rant elde etmektedirler. Devlet de; sürekli borçlanmayla anaparayı ödeme taahhüdünde bulunmadığından, borcu ödemek için herhangi bir kaynak ayırmak zorunda kalmamaktadır.

20. C Devirli kredilerde, kreditora karşı borçlu olan Hazine ve Maliye Bakanlığıdır. Kullanıcı kuruluşla Hazine ve Maliye Bakanlığı arasında bir ikraz anlaşması imzalanmakta ve kullanıcı kuruluş anlaşma şartlarına göre Hazine ve Maliye Bakanlığına borçlanmaktadır. İkraz anlaşmasında kredinin mali şartlarında değişiklik yapılabilmektedir. Devirli kredilerde, dış borç kullanımları konsolide bütçe dış stokunu arttırırken, aynı zamanda Hazine ve Maliye Bakanlığı alacak stokunu da aynı ölçüde arttırmaktadır.

23. B İç borcun konsolidasyonu daraltıcı yani deflasyonist etki yaratırken, dış borcun konsolidasyonu genişletici yani enflasyonist etki yaratır.

21. A Bileşik faiz = $(1 + \text{Faiz oranı})^{\text{vade}} - 1$
Bileşik faiz = $(1 + 0,10)^2 - 1$
Bileşik faiz = $1,10^2 - 1$
Bileşik faiz = $1,21 - 1 = \%21$
210 TL faiz kazancı olduğuna göre 2 yıl sonra elde edilecek kazanç toplam 1.210 TL'dir.

MURAT YAYINLARI

24. B Birlik ilkesi: Devlet gelir ve giderlerinin tek bir bütçede gösterilmesini ifade eder. Bu nedenle devlet hizmetlerine ilişkin bütün gider ve gelirler tek bir bütçede toplanır. Kamu gelir ve giderlerinin toplu olarak bir arada görülmesi kamu kesiminin milli ekonomi içindeki payının daha iyi anlaşılmasını sağlar. Devlet bütçesinden başka bir bütçenin daha yapılması halinde birlik ilkesi bozulur ve bütçenin yasama organı tarafından denetimi güçleşir.

- 25. D** Geleneksel Bütçe Sisteminin Eleştirileri:
- Hükümetin nihai amaçlarına önem vermez.
 - Alternatifler arasında seçim şansı sınırlıdır.
 - Bütçenin hazırlanmasında ve sonuçlarının değerlendirilmesinde analizlerden yararlanılmamaktadır.
 - Uzun vadeli planlamaya imkân sağlamamaktadır.
 - Harcama bütçeye yerleştirildiğinde kolay kolay değiştirilememekte
 - Uzun vadeli planlamaya imkân tanımamaktadır.

MURAT YAYINLARI

- 26. D** Telif Edici Bütçe Teorisi'nin özelliklerini iki nokta etrafında toplamak mümkündür. Bunlar:
- a) Telif edici bütçe ekonomiyi tam istihdam düzeyinde dengeye kavuşturmak için kullanılan bir mali araçtır.
- b) Ekonomi tam istihdam seviyesinde dengeye kavuşunca telif edici bütçe yeniden denk bir bütçe olacaktır.
- Teorinin esasını durgunluk içinde bulunan bir ekonomiyi genişleme aşamasına geçirebilmek ve tam istihdamı sağlayabilmek için devletin özel sektör harcamalarındaki yetersizlikleri telif etmek amacıyla kamu harcamalarını kullanarak ekonomiyi yeniden normal dengesine kavuşturması oluşturmaktadır.

MURAT YAYINLARI

- 27. C** Sayıştay, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri için düzenleyeceği genel uygunluk bildirimini, kesin hesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç yetmiş beş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Genel uygunluk bildirimini; dış denetim raporları, idare faaliyet raporları ve genel faaliyet raporu dikkate alınarak hazırlanır.
- Kesin hesap kanunu teklifi ve genel uygunluk bildirimini Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetimleri önlemez ve hesapların kesin hükme bağlandığı anlamına gelmez.

- 28. D** Merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yeterliliğini gidermek veya bütçelerde öngörülme hizmetler için, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (I) sayılı cetvelde yer alan idareler ile (II) sayılı cetvelde yer alan idarelerden merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilecek olanların bütçelerine aktarılmak üzere, genel bütçe ödeneklerinin yüzde ikisine kadar yedek ödenek konulabilir. Bu ödenekten aktarma yapmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.
- Malî yıl içinde yedek ödenekten yapılan aktarmaların tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılımı, yılın bitimini takip eden on beş gün içinde Cumhurbaşkanlığı tarafından ilan edilir.

- 29. C** 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yük, orta vadeli program çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanır ve tekliflere eklenir. Sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilir.

30. A 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre ücret sayılanlar:

1. İstisna dışında kalan emeklilik, maluliyet, dul ve yetim aylıkları
2. Evvelce yapılmış veya gelecekte yapılacak hizmetler karşılığında verilen para ve ayınlarla sağlanan diğer menfaatler
3. Türkiye Büyük Millet Meclisi, İl genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri ile özel kanunlarına veya idari kararlara göre kurulan daimî veya geçici bütün komisyonların üyelerine ve yukarıda sayılanlara benzeyen diğer kimselere bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler
4. Yönetim ve denetim kurulları başkanı ve üyeleriyle tasfiye memurlarına bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler
5. Bilirkişilere, resmi arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine ve her türlü yarışma jürisi üyelerine ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler
6. Sporculara transfer ücreti veya sair adlarla yapılan ödemeler ve sağlanan menfaatler
7. Hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra; karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar

31. B 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımların toplamının o yıla ait kurum kazancının % 5'ine kadar olan kısmı indirilebilir.**32. D Kayıt ve tescilli olup da devir ve temlik sebebiyle kayıt ve tescil yapılan taşıklarda;**

- Değişiklik, takvim yılının ilk altı ayında yapılmış ise **takip eden son altı aylık dönemin başından** itibaren mükellefiyet başlar.
- Değişiklik, takvim yılının son altı ayında yapılmış ise **takip eden takvim yılı başından** itibaren mükellefiyet başlar.

33. D 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre vergi ziyai, mükellefin veya sorumlunun vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesi yüzünden, verginin zamanında tahakkuk ettirilmemesini veya eksik tahakkuk ettirilmesini ifade eder.

Şahsi, medeni haller veya aile durumu hakkında gerçeğe aykırı beyanlar ile veya sair suretlerle verginin noksan tahakkuk ettirilmesine veya haksız yere geri verilmesine sebebiyet vermek de vergi ziyai hükmündedir.

34. D 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre kaçakçılık fiili ile verginin ziyaa uğratıldığıının tespit edilmesine bağlı olarak tarh edilen verginin, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı ile kesilen cezaların yarısı ve buna isabet eden gecikme zammının; soruşturma evresinde ödenmesi halinde verilecek ceza yarı oranında, kovuşturma evresinde hüküm verilinceye kadar ödenmesi halinde ise verilecek ceza üçte bir oranında indirilir.

Tarh edilen vergi ve vergi aslına bağlı olarak kesilen cezanın bulunmadığı durumlarda verilecek ceza yarı oranında indirilir.

Ceza indiriminden faydalanabilmek için vergi mahkemesinde dava açılmaması, açılmışsa feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması veya başvurulmuşsa vazgeçilmesi şarttır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

35. D 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre gelir vergisi beyanname verilmesi icabeden hallerde, beyannamenin verildiği günde, beyanname posta ile gönderilmişse, vergiyi tarh edecek daireye geldiği tarihi takip eden yedi gün içinde tarh edilir.

36. C Enflasyonist süreçlerde dolarlaşma ve paranın sürekli değer kaybetmesi sebebiyle dayanıklı tüketim malları talebinin sürekli artması, kişisel tasarrufların azalmasına neden olmaktadır. Var olan tasarruflar da altın, döviz, gayrimenkul gibi spekülâtif alanlarda kullanılmaktadır. Enflasyon dönemlerinde devlet, ekonomik istikrarı sağlamak amacıyla toplam talebi toplam arz düzeyine indirmek durumundadır. Bu nedenle devlet borçlanma yoluyla tasarruf sahiplerine tahvil satarak tasarruf sahiplerinin satın alma gücünü kendisine transfer etmeyi seçecektir. Ancak devlet borçlanarak elde ettiği satın alma gücünü tüketimi teşvik etmeyecek ve bankaların kredi mekanizmasını çalıştırmayacak alanlarda kullanmak durumundadır. Aksi takdirde borçlanma ekonomideki enflasyonist baskıları tekrar arttıracaktır. Bu sebeple devlet enflasyonist dönemlerde, bireylerin tasarruflarını uzun vadeli tahviller aracılığıyla ekonomiden çekerken, para arzını arttıran işlemlerden kaçınacaktır.

37. C **Enflasyonist Finansman Yöntemiyle Borçlanma:** Enflasyonist finansman, ekonomide enflasyonu canlandırarak mevcut kaynakların bir bölümünün haksız bir şekilde kamu kesiminin kullanımına verilmesi şeklinde gerçekleşir. Enflasyonu yaratan devletin kendisidir. Kamu harcamalarının finansmanında devletin, borçlarını monetize etmek ya da diğer bir deyişle yüksek güçlü parayı veya emisyonu arttırarak enflasyon yaratması şeklinde elde ettiği gelir enflasyon vergisidir. Kamu otoriteleri devletin ürettiği mal ve hizmetlerin maliyetini karşılamak için para basabilir ya da para arzını genişletmek için daha başka yöntemlere başvurabilir. Para arzının arttırılması sonucunda fiyatlar genel seviyesi yani enflasyon yükselir. Bu durum halkı tüketimini ve tasarruflarını kısmaya zorlar. Dolayısıyla da uzun dönemde bu kaynakların kullanım hakkı devletin eline verilmiş olur.

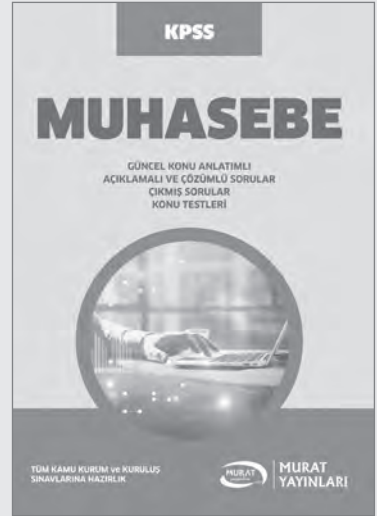
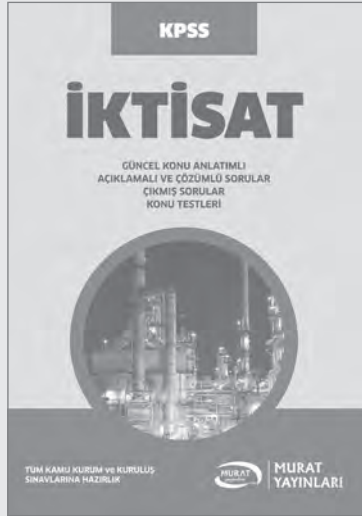
38. B Mali sürüklenme, aşırı esnek olarak düzenlenmiş bir vergi sisteminin, özelde kişisel gelir vergisi tarifesinin, genişleme dönemlerinde yatırım ve tüketim kararlarını olumsuz etkileyip azalmasına sebep olarak bu yolla ekonomiyi tam istihdamdan saptırmasıdır. Kısaca mali sürüklenmenin yaşanması için gerekli olan şartlar; aşırı esnek bir gelir vergisi tarifesi, konjonktürel genişleme dönemi ve bu iki faktörün tüketim ve yatırımları azaltarak ekonomik büyümeyi olumsuz etkilemesi olarak sıralanabilir.

39. E Vergilerin dolaylı yapıda olması fiyat yükselişleri sonucu vergi yükünün düşük gelirli kesimlere katlanılmasına neden olur. Vergilerin dolaysız yapıda olması halinde ise vergi yüküne genellikle yüksek gelirli gruplar katlanır. Vergi uygulamasında dolaylı vergilerin ağırlığının artması, marjinal tüketim eğilimi yüksek, düşük gelirli kesimler aleyhine ortam hazırlamaktadır. Ayrıca, ücretli kesimlerden alınan vergilerin yüksek oranlı olması ve asgari ücretlerin büyük ölçüde vergilendirilmesi emek aleyhine sonuçlar yaratmaktadır.

40. D Monetaristlere göre, devletin artan harcamalarını vergilerle finanse ettiği durumda ek vergi gelirleri harcamaların ekonomiye getireceği canlılığı kısmen gidereceği için kamu harcamalarının milli gelir üzerindeki genişletici etkisi genellikle en az düzeyde olacaktır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

COPYRIGHT © MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Deneme Sınavının her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, deneme sınavlarının tamamen veya bir kısmının Murat Yayınları Ltd. Şti.'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve deneme sınavlarının hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş demektir.

Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21
www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik
dizgi@muratyayinlari.com